

Á að lækka leyfileg mörk áfengismagns í blóði?

Ágúst Mogensen

Rannsóknarnefnd umferðarslysa

Ölvunarakstur

- Önnur algengasta orsök banaslysa í umferðinni
- Orsök 70 slysa með meiðslum árið 2007
- Árið 2007 voru 2092 teknir vegna gruns um ölvunarakstur
- Ölvunarakstur sl. 6 mánuði árið 2007 (könnun)

Núgildandi refsimörk

- Í fyrstu málsgrein 45. greinar Umferðarlaganna er kveðið á um að engin megi stjórna vélknúnu ökutæki sem er undir áhrifum áfengis.
- Í annarri málsgrein eru refsimörk skilgreind:
 - 0,5 prómill vínanda í blóði= Ökumaður ekki fær um örugga stjórnun
 - Yfir 1,2 prómill= Ökumaður óhæfur.

Neysluviðmið

- Skilgreining refsimarka, 0,5 prómill, hefur leitt af sér að einhver hluti ökumanna notast við neysluviðmið frekar en núllsýn.
- Í viðtölum við ölvaða ökumenn og lögreglumenn á Íslandi hefur komið fram að þetta viðmið er hjá mörgum ökumönnum ígildi eins bjórs, hjá sumum fleiri.

Vandamálið við neysluviðmið

Magn áfengis í blóði einskorðast ekki við fjölda drykkja. Getur verið mjög aðstæðu- og persónubundið.

-Kyn

-Þyngd

-Hvenær var borðað síðast

-Hversu hratt er drukkið

-Tími frá því áfengi var síðast neytt

- Almennt ástand (svefn, þreyta o.fl.)

Áfengismagn í blóði

NEVER DRINK AND DRIVE

ALCOHOL IMPAIRMENT CHART

Drinks	APPROXIMATE BLOOD ALCOHOL PERCENTAGE										
	Body Weight in Pounds										
	90	100	120	140	160	180	200	220	240		
0	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	ONLY SAFE DRIVING LIMIT
1	.05	.05	.04	.03	.03	.03	.02	.02	.02	.02	Impairment Begins
2	.10	.09	.08	.07	.06	.05	.05	.04	.04	.04	Driving Skills Affected
3	.15	.14	.11	.10	.09	.08	.07	.06	.06	.06	Possible Criminal Penalties
4	.20	.18	.15	.13	.11	.10	.09	.08	.08	.08	
5	.25	.23	.19	.16	.14	.13	.11	.10	.09	.09	
6	.30	.27	.23	.19	.17	.15	.14	.12	.11	.11	Legally Intoxicated
7	.35	.32	.27	.23	.20	.18	.16	.14	.13	.13	Criminal Penalties
8	.40	.36	.30	.26	.23	.20	.18	.17	.15	.15	
9	.45	.41	.34	.29	.26	.23	.20	.19	.17	.17	
10	.51	.45	.38	.32	.28	.25	.23	.21	.19	.19	

Your body can get rid of one drink per hour.
Each 1½ oz. of 80 proof liquor, 12 oz. of beer or 5 oz. of table wine = 1 drink.

Umferðarslys og áfengismagn í blóði

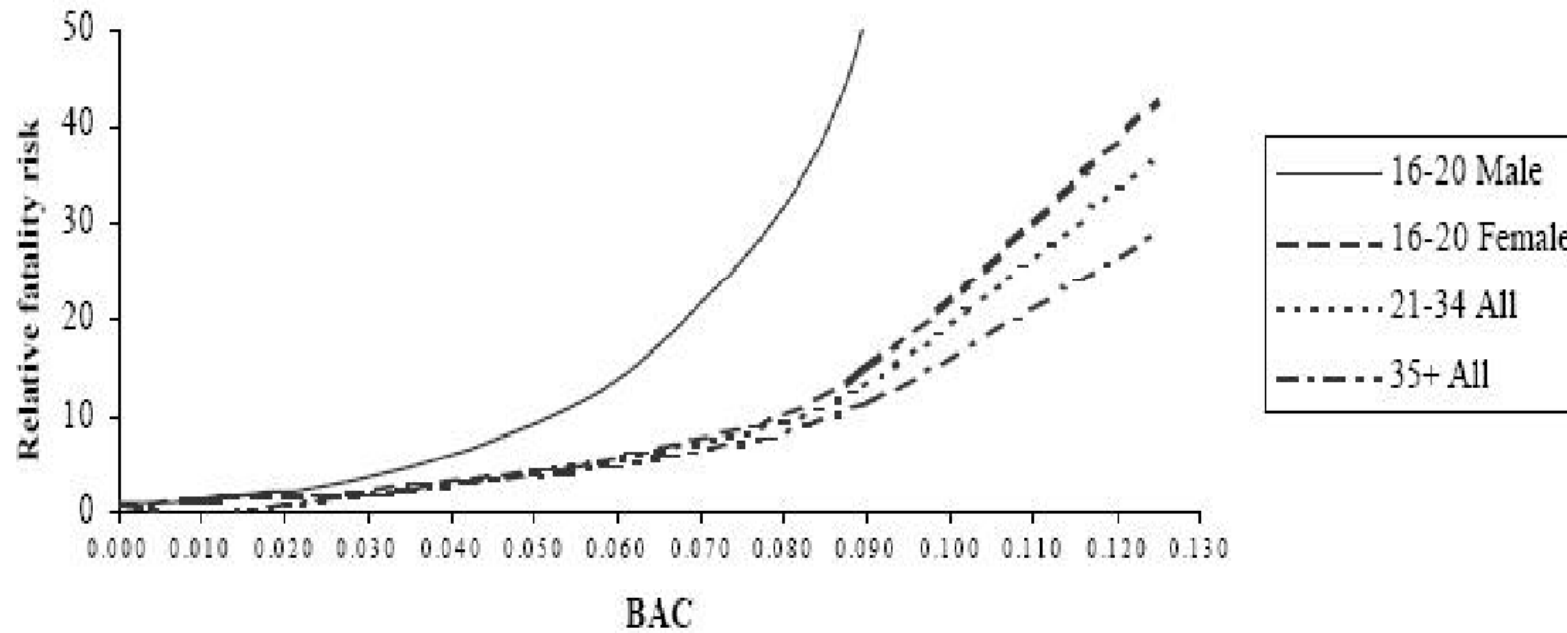

Figure 1. Relationship between the relative fatality risk and the BAC (Elvik et Vaa, 2004)

Hvað segja rannsóknir

- Flestar rannsóknir benda til þess að slysatíðni aukist sé 0,2 -0,5 prómill í blóði. Sumar benda til þess að þessi munurinn sé lítill og vart markverður
- Almennt er miðað við að flestir finni til einhverra áhrifa áfengis við 0,2 prómill

Noregur og Svíþjóð

- Í Noregi og Svíþjóð eru refsímörkin 0,2 prómill
- Ekki verið gerðar margar rannsóknir sem hægt er að alhæfa útfrá
- Ein rannsókn frá Svíþjóð bendir til þess að banaslysum vegna ölvunaraksturs hafi fækkað um 10% eftir að refsímörk voru lækkuð í 0,2 prómill

Vikmörk

- Mæling á áfengismagni í blóði er gerð með vikmörkum. Hver eru raunveruleg prómillamörk nú? 0,5 prómill? 0,6 prómil? 0,63 prómill?
- Hið sama myndi gilda ef prómillamörk yrðu lækkuð í 0,2. Það yrðu alltaf einhver vikmörk ökumönnum í hag

Mótrök

- Ökumaður með 0,2 prómill er ekki „drukkinn“
- Ökumenn með 0,2 prómill eru ekki vandamálahópurinn!
- Almenn refsigleði

Meðrök

- Refsimörkin nær inntaki laganna. Núllsýn
- Gráu svæði eytt. Refsimörkin leyfa ekki neyslu eins áfengs drykks
- Færri umferðarslys vegna ölvunaraksturs
- Skýrari samfélagsleg vitund. Akstur og áfengi fara ekki saman

